

* „Zorja Galickája“ je jela zopet kot lepoznanek in podučen list na dvéh listih v tednu izhajati. Popustila je stare čerke in se popravljenih poprijela. Veljá po pošti 3 for.

* V kratkem bo de v Pragi prišel na svitlo prvi zvezek povedk iz Černogore od K. Herloša, pre-stavljenih v česko od dr. Pichla.

* Znani slikar Adam se je v Černogoro podal, ondi bolj slavne može vpodobiti.

* V Zagrebu pri Županu je prišel na svitlo prvi zvezek „Vienca zabavnoga književstva“ od Vezića. Obseže dve vesele igri, „Gospodične iz St. Cyra“, in „čša vode“ iz francoskega prestavljene. Veljá 1 for., po pošti pa 1 for. 14 kr.

* Druzega tečaja pedagogičskega časopisa „Škola“ je prišel prvi dvomesečni zvezek pred nekaterimi dnevi na svitlo, ki zapopade mnogo zanimivih sestavkov od dr. Čermaka, prof. Rozuma, dr. Čupraiha.

* V Vilni bo začelo skoraj izhajati verlo važno delo: Zgodovina nauk prirodozlovnih od najstarih časov do 18. veka spisano po ustnem prednašanju slavnega Cuviera iz St. Agé in na poljsko prestavljeno od Gustava Belkega in Aleksandra Kremere, pomnoženo z znanstvi v poljskem jeziku.

* Leon Kuricki je doveršil dolgo povest: „Pocziva szlachta (pošteno plemstvo).“

* Fr. Kunjašič, ki je leta 1848 umerl, je zapustil pesem iz 16 pevanj obstoječo pod naslovom „Vratil-slav“ in več drugih manjših pesem v ilirskem jeziku.

Opizir po svetu.

Deršavopis Turškega carstva.

Turško carstvo v Evropi, Azii in Afriki obsežo 43.500 štirjaških milj. Turško europejsko ima 15 milionov in pol, aziatiško 16.050.000, in afrikansko 3.800.000, skupej tedaj 35 milionov in 350.000 prebivavcov.

Ozmanov je v Evropi 1.100.000, v Azii 10.700.000, Slovanov 7.200.000, Rumunov 4 mil. Arnautov 1.500.000, Gerkov 1 mil. v Evropi, in 1 mil. v Azii, Armenov 400.000 v Evropi in 2 mil. v Azii. Po véri je Mohamedanov 3 milione in 800.000 v Evropi, 12 milionov in 950.000 v Azii, 3 milione in 800.000 v Afriki; Gerkov in Armencev v Evropi 11 milionov in 370.000, v Azii 2 miliona in 366.000; rimskih katoličanov v Evropi 260.000, v Azii 640.000; judov v Evropi 70.000, v Azii 200.000.

Vojškina moč: deržavna armada se deli na 6 armadnih oddelkov, polovica je v službi, polovica doma. Pri vsakem armadnem oddelku so trije pešni polki, dva polka konjikov in 1 polk delostrelcov. Cela deržavna armada šteje 448.860 vojakov. Brodnitvo obstoji iz 74 bark in šteje 25.000 mož.

Dohodkov ima turška deržava 731 milionov piastrov (ali 44 milionov in 848.000 tolarjev), stroškov pa na leto 731 milionov in 800.000 piastrov (ali 44 milionov in 871.000 tolarjev).

Novičar iz slovenskih krajev.

Iz Prema na Notranjskem. V 8. listu „Šolskega Prijatla“ naznanita dva izslužena hobista (?), da sta popotvaje za svojem kruhom skoraj v vsih farnih in podfarnih cerkvah po Gorenskem in Notranjem pri očitnih božjih službah bila, kjer sta orglavce in pevce pretehtovala; — nasledek tega pretresa je očitna pohvala deveterih, in obrekovanje dvéh. Al bi ne bila imenovana hobista modrejši storila, ako bi bila, namesto pretresovati druge, raji za svoj godla, nečemo tu-

kaj razsojevat. Zná biti, da sta godbe mojstra — pravična razsojevatca pa nista, ker sta, kolikor je le nam znano, pohvaljenim tudi orglavca pritislila, kateri je, po spričbi ravno tako če ne bolj kakor sta onadva v godbi veljavnih mož, manj hvale vredne, kakor orglavce v Premu na Notranjem, kteremu sta breme očitnega osramotenja naložila, kar vse tukajšne prijatle šole (orglavce je tu tudi učitelj) močno žali. Ni nam scer mar, al sta hobista hvale vredne ali nevredne orglavce povzdigovala, — žali nas pa močno, da je od svojega g. fajmostra in faranov spoštovani orglavce od dvéh nepoznanih ljudi očito ogerdjen, v kterih spisu ne enega dobrega namena, ki bi nju djanje odobril, zaznati ne moremo. Da vse oznanovanje hobistov (?) orglavca na pokvarjene orgle ušesom ugodno igrati prisiliti ne more, je jasno, ko beli dan, kar je bilo hobistomo ravno na Premu temno; da pa tako nepremišljeno razobčenje orglavca samega v serce bode, da mu veselje do cerkvene godbe (ktero skoraj zastoj opravlja) in veselje do šole jemlje, je istina, ktere tudi hobista ovreči ne moreta. — Ne bi se bili nadjali, v zakladu „šolskega prijatla“ tako prederzno zabavljico najti, ktera, naj jo obračamo kakor jo hočemo, od nobene strani ne dobrega namena, ne dobrega vspeha ne zagotavlja. — Toliko v imenu častitega Premskega gosp. fajmostra in tamošnih faranov v zagovor orglavca v Premu na Notranjem.

Učiteljski prijatelj.

Iz Senošč 23. sušca. 8. Tudi pri nas smo veselje otebe Njih veličanstva presvitlega cesarja slovesno obhajali. Komaj se dan sv. Jožefa napoči, se zaslisi terdi pok doli s starega grada, kamor so sosesečani že poprejšni dan okolj 200 let stari top z velikim trudom pritirali. Ob desetih je bilo v cerkvi velko opravilo z zahvalno pesmijo, h kteremu je velika množica ljudstva privrela. Kaj lepo so pridigovali gosp. fajmošter, in močno je v serce seglo popevanje „cesarske pesmi“. Na večer so bile okna cele vasi osveljene v veselji spomin slavnega praznovanja. Bog živi Franca Jožefa!

Iz Ljubljane. 15. dan t. m. je bilo v zahvalo srečnega ohranjenja presvitlega cesarja Franc Jožefa tudi v tukajšni oskerbnišnici malih otrok slovesno praznovanje. Bila je namreč v omenjeno zahvalo péta maša pri sv. Florjanu z zahvalno pesmijo, pri kateri je bilo razun malih otrok in častitih gospá zavetnic, tudi veliko družih dobrotnikov imenovane oskerbnišnice pričijočih; po maši so otroci v oskerbnišnici pred krasno okinčeno podobo premilega cesarja nalaš za to praznovanje zloženo molitev molili, po molitvi pa so zapeli „cesarsko pesem“, ktere so se vsi pričijoči enoglasno zdelježili. Natisnjena molitev je bila med pričijoče v spomin razdeljena, otrocičem pa so bile razne darila podarjene.

Novičar iz mnogih krajev.

Razglas pomilostenja, ktero so unidan dodelili presvitli cesar vsim v Mantovski preiskavo zapletenim Lahom, je bil v Mantovi, Milani in Brešii z nepopisljivim veseljem sprejet. — Za Dunajsko cerkev se je na Dunaji nabralo že čez 457.070 fl. — Vojakom je nar višji ukaz došel, da cesar ne želi, da bi vojaki kaj za napravo nove Dunajske cerkve darovali, ker je njih plačilo tako odmerjeno, da ne morejo lahko kaj dati, in scer so vojaki že mnogokrat o družih priložnostih svojo vdanost cesarju skazali. — C. k. ministerstvo denarstva je v polajšanje fajmoštrom in kaplanom dovolilo, da vse plačila, ktere jim iz duhovskega zaklada grejo, zamorejo pri bližnji c. k. davkini vradnii potegovati. — Bivši minister Bruk gré nek zares ko austrijski poročnik v Carigrad, kjer je o sedanjih okoljšinah izvrstnega zastopnika Austrie potreba. — Železnico od